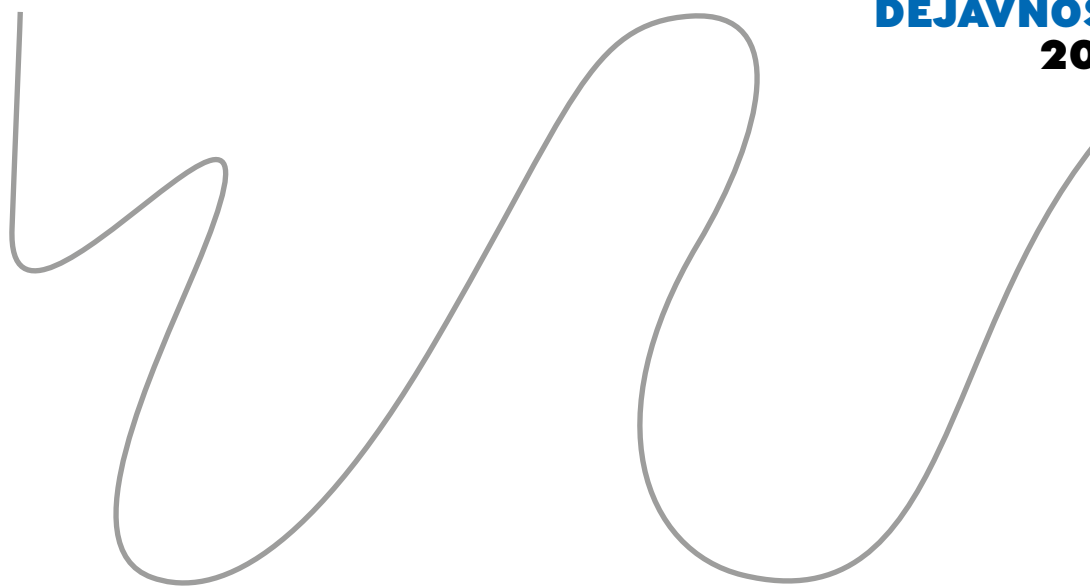

USTVARILI SMO PRILOŽNOSTI

**POROČILO O
DEJAVNOSTI
2018**

**Evropska
investicijska
banka**

banka Evropske unije

POROČILO O DEJAVNOSTI 2018

USTVARILI SMO PRILOŽNOSTI

Evropska
investicijska
banka

banka Evropske unije

Poročilo o dejavnosti Evropske investicijske banke 2018

© Evropska investicijska banka, 2019.

Vse pravice pridržane.

Vsa vprašanja o pravicah in licenciranju pošljite na publications@eib.org.

EIB se zahvaljuje naslednjim nosilcem projektov in dobaviteljem za fotografije, s katerimi je opremljeno to poročilo:
©EIB, RIMAC. Vse pravice pridržane.

Za dovoljenje za reprodukcijo ali uporabo fotografij se obrnite neposredno na imetnike avtorskih pravic.

Za več informacij o dejavnostih EIB glejte našo spletno stran: www.eib.org.

Obrnete se lahko tudi na našo informacijsko službo: info@eib.org. Naročite se na naše glasilo: www.eib.org/sign-up.

Izdala Evropska investicijska banka.

Uredniki: EIB EditorialTeam

Postavitev: EIB GraphicTeam

Natisnjeno na papirju FSC. Naslovnica: Soporset Premium Offset, FSC Mix; notranjost: Munken Polar, FSC Mix.

USTROJ POROČILA

Evropska investicijska banka je največja večstranska finančna institucija na svetu. Če želite izvedeti, kaj to pomeni z vidika obsega posojil, lahko preberete razdelka **POUDARKI LETA 2018** in **SKUPINA EIB V VAŠI DRŽAVI**. Preberite še **PREDSEDNIKOVO UVODNO BESEDO**, v kateri Werner Hoyer govori o strategiji in filozofiji dejavnosti EIB v letu 2018, in imeli boste jasno sliko o izjemnem učinku banke in logiki njenega delovanja.

A podatki o velikosti nikakor niso cela zgodba. Zato smo to poročilo napisali v treh poglavjih, ki se vrtijo okrog ključnih vidikov naših ciljev, to pa so: **DELOVNA MESTA IN RAST, TRAJNOSTNOST** ter **ENAKOST SPOLOV**. Pripoved v poglavjih o delovnih mestih in trajnostnosti se začne s samim virom financiranja – v obeh primerih je to posameznik, ki varčuje za pokojnino – ter nas nato popelje skozi celovit proces izdajanja obveznic in dajanja posojil, dokler se ne sklene pri končnem upravičencu. Spoznali boste Hrvatice, ki ji je delovno mesto inženirke prinesel ravno ta kompleksni mehanizem, pa tudi navdihujočo finančnico na področju mikrofinanciranja, ki spreminja življenja navadnih ljudi v Senegal. V poglavju o enakosti spolov boste našli vrsto projektov, ki prispevajo k varnosti ali napredku žensk zahvaljujoč poslom EIB od Indije do Irske.

Za vsem tem je naša želja, da vam predstavimo trajnostni pristop EIB k ustvarjanju priložnosti za državljane EU in prebivalce držav v razvoju. To je zgodba o tem, kaj smo si zadali v letu 2018. Ko se oziramo nazaj v preteklo leto, lahko s samozavestjo in ponosom rečemo: **USTVARILI SMO PRILOŽNOSTI**.

VSEBINA

6	UVODNA BESEDA	
8	POUDARKI LETA 2018	
10	SKUPINA EIB V VAŠI DRŽAVI	
12	OBVEZNICE, KI NAS POVEZUJEJO	DELOVNA MESTA IN RAST
14	UČITELJ S SVETOVNIM DOMETOM	
15	ZELENCI, KI PODPIRAJO ZELENO	
16	FINANCIRANJE BANKE EU	
18	PTIČ? MIŠ? TVEGANI DOLGI	
19	CILJ JE IZPOLNJEN	
20	KJE SE KUPIJO INOVACIJE?	
22	KAJ JE BILO PREJ, KURA ALI BATERIJA?	
23	NAJHITREJŠI ELEKTRIČNI AVTO NA SVETU – IN INVALIDSKI VOZIČEK?	
24	ČISTIMO JADRAN IN AVTOMOBILSKO INDUSTRIJO	
26	DOLGA IN NUJNA POT	TRAJNOSTNOST
28	ODRAŠČANJE NA PRAV POSEBNEM KRAJU	
29	DOLŽNI SMO ZAŠČITITI PRIHODNOST	
30	NOVE OBVEZNICE ZA TRAJNOSTNO PRIHODNOST	
32	BOLJŠE SANITARNE RAZMERE, BOLJ ZDRAVI OTROCI	
33	TRAJNOSTNOST NA DOLGI ROK	
34	AKTIVISTKA OD MLADIH NOG	
35	FUNDACIJA ZA MIKROKREDITIRANJE POMAGA IZ REVŠČINE	
36	KAR POSKUSITE IZKLJUČITI POLOVICO PLANETA	ENAKOST SPOLOV
38	OBLIKOVALSKI PROJEKTI NA TEMO PRIHODNOSTI	
39	(OBNOVLJIVA) MOČ DEKLET	
40	MIKROPOSOJILA Z VELIKIM UČINKOM	
41	V OSPREDJU UMETNE INTELIGENCE IN ZDRAVJA	
42	KAJ SLEDI?	

UVODNA BESEDA

Evropska investicijska banka je v 60. letu delovanja imela opraviti z okoljem, ki je potrebovalo močno evropsko podporo in stebre stabilnosti. Evropske vrednote in večstranskost so se znašli pod udarom ozkosrčnih nacionalizmov. Obenem se je morala banka odzvati na spreminjajoče se gospodarske razmere, nadaljnje upadanje evropske konkurenčnosti in pomanjkljivo financiranje inovacij.

Ponosen sem na dejstvo, da je skupina EIB po teh nevarnih vodah plula s spretnostjo in odzivnostjo, ki je običajno ne pripisujemo velikim, častitljivim organizacijam. V tem poročilu je predstavljen učinek, ki ga je EIB dosegla v letu 2018 v zvezi s ključnimi vprašanji našega časa, kot so konkurenčnost, delovna mesta, enakost spolov in trajnostnost. Povezovali smo se z novimi partnerji, iskali nove stranke in raziskovali nove ideje. Delali smo pod nenehnim pritiskom zunanjih dogodkov, kot je izstop Združenega kraljestva iz EU in posledično potreba po zagotovitvi potrebnega kapitala. EIB je iz tega leta izšla močnejša kot kdaj koli prej. Omogočili smo nove naložbe, ki bodo vir delovnih mest in trajnostne rasti še mnoga desetletja. Še naprej vlagamo v prihodnost Evrope.

Delovna mesta in rast sta krovna cilja Naložbenega načrta za Evropo. EIB je v letu 2018 več kot izpolnila svoje cilje v okviru obeh stebrov tega načrta, za katerega je odgovorna kot banka EU. Prej kot v načrtovanem obdobju treh let je Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI) dosegel načrtovani znesek 315 milijard € omogočenih naložb, in sicer regionalno uravnoteženo po vsej EU. Njegovi največji neposredni učinki so bili doseženi v državah, ki jih je finančna kriza najbolj prizadela. Naše ekonomske analize kažejo, da ima EFSI izjemen dolgoročen učinek ravno v kohezijskih regijah, kjer povečuje konkurenčnost in spodbuja prihodnjo gospodarsko rast.

EFSI je omilil tveganja naložb in deloval kot katalizator zasebnega financiranja: Evropska komisija je zagotovila jamstvo, ki je skupini EIB omogočilo, da je lastna sredstva posojala za bolj tvegane projekte kot običajno in pritegnila vlagatelje iz zasebnega sektorja. EFSI se je osredotočal na inovativne sektorje in majhna podjetja, ki so najbolj akutno potrebovala financiranje. (Naj poudarim, da pri dosežkih v okviru EFSI omenjam skupino EIB, ker je bil ravno Evropski investicijski sklad gonilna sila pri podpisovanju vitalnega sektorja majhnih in srednjih podjetij v okviru Naložbenega načrta za Evropo.) Pri približevanju naslednjemu cilju, to je 500 milijard € omogočenih naložb do leta 2020, bo EFSI še naprej deloval v sektorjih in regijah, kjer je najbolj potreben.

Drugi steber Naložbenega načrta za Evropo, svetovalne storitve, je v letu 2018 še več in še bolj odločilno doprinesel k prihodnji rasti in inovacijam v Evropi. Naši svetovalci so v letu 2018 delali na 528 novih nalogah v zvezi s projekti, ki bodo podprli za približno 45 milijard € naložb. Seveda je za delo na tem področju banke ključna zgodnja faza, v kateri svetovalci zagotovijo strokovno znanje in inovativnim projektom pomagajo, da se z risalnih desk preselijo v realnost.

Da bi lahko dosegla vse to, se je skupina EIB spremenila. Res je, da je pri EFSI najpomembnejši končni učinek za državljane EU, a vseeno sem ponosen, da so naši bančniki, pravniki, ekonomisti, upravljalci tveganj in inženirji znali svoje delo tako uspešno prilagoditi novemu izzivu. Banka se je preusmerila na manjša, inovativna podjetja in zagonska podjetja, ki resnično potrebujejo financiranje. Ta sektor prinaša

“ Evropska investicijska banka je iz tega leta izšla močnejša kot kdaj koli prej. Omogočili smo nove naložbe, ki bodo vir delovnih mest in trajnostne rasti še mnoga desetletja. ”

ogromno možnosti za nova delovna mesta in najbolj prispeva k zagotavljanju globalne konkurenčnosti Evrope. Naš cilj je bila dodatnost in ne obseg – zato se v vsakem poglavju tega poročila osredotočamo na posamezne upravičence naših projektov.

Rezultat je povečanje števila novih strank in za 14 odstotkov manjša velikost povprečnega posojila, posledično pa večja obremenitev osebja EIB v zvezi s skrbnimi pregledi, pravnimi analizami in poročanjem. Še naprej bomo prilagajali svoj poslovni model, da bomo lahko zadovoljevali spreminjajoče se potrebe gospodarstva EU. Pričakujemo, da bo v letu 2019 polovica poslov sklenjenih z novimi strankami, pri čemer se jih bo kar 80 odstotkov nanašalo na nove produkte in pobude v segmentu z večjim tveganjem.

Skupina EIB neprenehoma krepi svoje procese in storitve ter se tako odziva na ekonomske in politične pretrese. Predstavlja zares učinkovito večstransko sodelovanje na področjih od podnebnih sprememb do migracij. Šestdeseta obletnica delovanja banke je bila tako dobrodošel opomnik na učinek, ki ga ima naše delo na življenje državljanov EU že desetletja. Ponovno potrjujemo svojo zavezo vlaganjem v prihodnost Evrope ter gradnji poti k uspešni in trajnostni rasti za državljane EU.

Werner Hoyer

POUDARKI LETA 2018¹

REZULTATI SKUPINE EIB

FINANCIRANJE EVROPSKE INVESTICIJSKE BANKE (EIB)	55,63 milijarde € podpisanih pogodb
FINANCIRANJE EVROPSKEGA INVESTICIJSKEGA SKLADA (EIF)	10,06 milijarde € podpisanih pogodb
FINANCIRANJE SKUPINE EIB ²	64,19 milijarde €
ŠTEVILO PODPISANIH POSLOV	854
SKUPAJ OMOGOČENE NALOŽBE (OKVIRNO)	okrog 230 milijard €
SKUPAJ ZBRANA SREDSTVA	60 milijard €

PREDNOŠTNA PODROČJA

MSP/MID-CAP PODJETJA	23,27 milijarde €
INOVACIJE	13,52 milijarde €
INFRASTRUKTURA	12,25 milijarde €
OKOLJE	15,15 milijarde €
PODNEBJE (EIB)	> 29 % skupnega financiranja
EKONOMSKA IN SOCIALNA KOHEZIJA TER KONVERGENCA (EIB, EVROPA)	31,8 % skupnega financiranja

NALOŽBENI NAČRT ZA EVROPO³

ODOBRENO FINANCIRANJE V OKVIRU EFSI	70,4 milijarde €
ŠTEVILO ODOBRENIH POSLOV	1 031
SKUPAJ NALOŽBE, POVEZANE Z EFSI	375,5 milijarde €
% CILJNEGA ZNESKA 500 MILIJARD €	75 %
SKUPAJ PODPISANO FINANCIRANJE V OKVIRU EFSI (EIB)	39,1 milijarde €
SKUPAJ PODPISANO FINANCIRANJE V OKVIRU EFSI (EIF)	14,6 milijarde €
SKUPAJ PODPISANO FINANCIRANJE SKUPINE EIB V OKVIRU EFSI	53,7 milijarde €

¹ Številčni podatki so nerevidirani in začasni. Vsi številčni podatki se nanašajo na skupino EIB, razen če ni navedeno drugače.

² Pri skupnem znesku financiranja Skupine EIB je prišlo do manjšega prekrivanja zaradi skupnih angažmajev EIB in EIF.

³ Številčni podatki se nanašajo na obdobje od začetka Naložbenega načrta za Evropo do decembra 2018.

UČINEK SKUPINE EIB⁴

SKUPAJ PODPRTE NALOŽBE V 2017	232 milijard €
NOVA DELOVNA MESTA DO 2021	1,2 milijona
UČINEK NA BDP V EU DO 2021	+ 1,1 %
NOVA DELOVNA MESTA DO 2036	650 000
UČINEK NA BDP V EU DO 2036	+ 0,7 %

PODROBNEJŠI POGLED⁵

ŠTEVILO PODPRTIH MSP/MID-CAP PODJETIJ	374 000
ŠTEVILO PODPRTIH DELOVNIH MEST V MSP/MID-CAP PODJETJIH⁶	5 milijonov
ZMOGLJIVOST PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE	15 228 MW, 86,1 % iz obnovljivih virov
ZGRAJENI ALI POSODOBLJENI ELEKTROVODI	26 037 km
GOSPODINJSTVA S PRIKLJUČKOM NA ELEKTRIČNO OMREŽJE	34,3 milijona
NOVE IN POSODOBLJENE DIGITALNE POVEZAVE ZELO VISOKIH HITROSTI	29 milijonov
ŠTEVILO LJUDI Z VARNEJŠO PITNO VODO	20 milijonov
ŠTEVILO LJUDI Z BOLJŠIMI SANITARNIMI RAZMERAMI	10 milijonov
ŠTEVILO LJUDI Z ZMANJŠANIM POPLAVNIM TVEGANJEM	1,7 milijona
ŠTEVILO DODATNIH POTNIKOV ZAHVALJUJOČ FINANCIRANJU EIB	290 milijonov
ŠTEVILO LJUDI Z BOLJŠIMI ZDRAVSTVENIMI STORITVAMI	27,3 milijona
NOVE ZMOGLJIVOSTI ZA RAVNANJE Z ODPADKI (TONE/LETO)	3,9 milijona
BOLJE UPRAVLJANA KMETIJSKA IN GOZDNA ZEMLJIŠČA	1,45 milijona hektarjev

⁴ Na podlagi ekonomskega modela, ki sta ga skupaj razvila oddelek za ekonomske analize EIB in Skupno raziskovalno središče Evropske komisije, podatki za posle v EU.

⁵ Številčni podatki so pričakovani izidi financiranih novih poslov, prvič podpisanih v letu 2018, na podlagi v tem trenutku razpoložljivih podatkov, in sicer za EIB, razen če ni navedeno drugače.

⁶ Število ohranjenih delovnih mest v MSP se nanaša na število zaposlenih v MSP/mid-cap podjetjih, ki jim je bilo v letu 2018 dodeljeno financiranje EIB, in število zaposlenih v MSP, ki jim je bilo v obdobju od oktobra 2017 do septembra 2018 dodeljeno financiranje EIF.

FINANCIRANJE SKUPINE EIB PO DRŽAVAH

VEČDRŽAVNI PROJEKTI V EU

0,73 milijarde € 0,35 % BDP

ŠIRITVENE DRŽAVE IN DRŽAVE EFTA

1,9 milijarde €

VZHODNE SOSEDE

0,6 milijarde €

SREDOZEMLJE

2,2 milijarde €

AKP, ČDO IN JUŽNA AFRIKA

1,7 milijarde €

AZIJA, OSREDNJA AZIJA IN LATINSKA AMERIKA

1,7 milijarde €

EFTA: Evropsko združenje za prosto trgovino.

AKP: Afriške, karibske in pacifiške države.

ČDO: Čezmorske države in ozemlja.

Temnejše barve označujejo višje naložbe, izražene v odstotku BDP.

OBVEZNICE, KI NAS POVEZUJEJO

Kaj povezuje Harryja, srednješolskega učitelja iz Santa Monice v Kaliforniji, in Elizabeto, mlajšo inženirko za baterijske sisteme na Hrvaškem? Povezava se skriva v obveznicah, finančnih instrumentih s stalnim donosom, ki jih je izdala Evropska investicijska banka. Pridružite se nam na potovanju, na katerem bomo sledili denarju od Zlate do Jadranske obale in nazaj (z obrestmi).

1 Harry Keiley je učitelj v kalifornijski Santa Monici. Vsak mesec vplača približno 10 odstotkov plače v pokojninski sklad.

2 Harryjev pokojninski sklad kupuje finančne instrumente po vsem svetu. Med njimi: obveznice, ki jih je izdala EIB. Zakaj sklad CalSTRS vlaga v te obveznice in še zlasti zakaj kupuje tudi zelene obveznice EIB?

3 Kdo poleg pokojninskih skladov, kot je CalSTRS, še kupuje obveznice EIB in kaj je razlog za te nakupe?

4 Eden od instrumentov EIB, ki je stopil v ospredje z Naložbenim načrtom za Evropo, je tvegani dolg, tj. posojilo, ki deli nekatera tveganja, s katerimi se podjetniki soočajo pri razvoju svojega podjetja. Zakaj se imenuje navidezni kapital?

EIB kombinira denar iz izdaje obveznic z drugimi instrumenti ter tako ustvarja različne finančne produkte. Eden takih instrumentov je proračunsko jamstvo EU, ki podpira Evropski sklad za strateške naložbe. V okviru Naložbenega načrta za Evropo to jamstvo omogoča EIB, da vlaga v manjša, bolj tvegana in mlajša podjetja. Kako uspešna je pri tem?

5

Banka se osredotoča na štiri glavna področja vlaganj. Eno od njih so inovacije. Ko vlagamo v inovacije, kaj v resnici financiramo?

6

Inovacije v avtomobilskem sektorju se trenutno usmerjajo v dve področji: električna vozila in avtonomna vozila. Kako najhitrejši električni športni avtomobili na svetu, ki lahko dosežejo hitrost 410 km/h, prispevajo k uporabi okoljsko odgovornejšega prometa?

7

Hrvaško podjetje Rimac, ki ga je EIB financirala v letu 2018, izdeluje najhitrejše električne športne avtomobile na svetu – in dosega ogromen napredek v tehnologiji baterij.

8

Preberite, kako je Elizabeta Žalac, mlajša inženirka za baterijske sisteme, dobila službo v podjetju Rimac in kako skuša spremeniti svet.

9

1

UČITELJ S SVETOVNIM DOMETOM

Ko je Harry Keiley pred kakšnimi 30 leti začel poučevati, je srednješolce učil o ekonomiji in delovanju države. Investiranje in upravljanje osebnih financ pa ni bilo del učnega načrta. »Po našem mnenju so tovrstna znanja zelo potrebna po vsej Ameriki,« pravi zdaj.

Harry je eden od več tisoč pedagoških delavcev v Kaliforniji, katerih pokojninske prihranke upravlja sklad California State Teachers' Retirement System (CalSTRS). Standardni pokojninski načrt, v katerega se samodejno vključijo vsi pedagoški delavci v Kaliforniji, vlaga v imenu vseh učiteljev skupaj. Harry pa je v okviru sklada pristopil tudi k prostovoljnemu, dodatnemu načrtu.

»Učitelji niso nič drugačni od večine Američanov – so predstavniki marljivega srednjega sloja. Imajo pa nekaj edinstvenih značilnosti: vsi so strokovnjaki, imajo vsaj visokošolsko, večina kar podiplomsko izobrazbo,« pravi Keiley.

Ko ameriški pokojninski sklad kupi obveznice EIB, je to stava na preverjeno karto – in naložba v Evropo, do katere sicer ne bi prišlo.

»Ko gre za dodatno pokojninsko zavarovanje, se učiteljem prodaja ogromno različnih možnosti in izbir – a interesi skladov in interesi učiteljev ne gredo zmeraj v isto smer. Zato včasih sprejmejo odločitve, ki jim niso nujno v prid.«

Po Keileyevem mnenju se CalSTRS razlikuje ravno v tem vidiku: pokojninski načrt obračunava nizke provizije, kar pomeni, da učitelji zadržijo večji kos donosa naložb zase. Poleg tega ponudba različnih možnosti – na primer, ali naj se vplačila v dodatni pokojninski načrt nalagajo večinoma v obveznice ali projekte zasebnega kapitala na nastajajočih trgih – ni neobvladljiva za učitelje, ki so lahko v finančnih zadevah neizkušeni. »Pričakujem, da bom še nekaj let delal ter upam, da bom ostal zdrav in sposoben za delo, zato sem se trenutno odločil za agresivnejši pristop k dodatnemu pokojninskemu načrtu. Če bi bil starejši, bi morda izbral konzervativnejšo naložbeno strategijo. Pomembno je, da se lahko odločam sam.«

Keiley je mentor športnikom na srednji šoli v Santa Monici. To pomeni, da namesto rednega poučevanja dela individualno z dijaki, ki intenzivno trenirajo ameriški nogomet, košarko, evropski nogomet in baseball. »Pomagam jim oblikovati nabor orodij, s katerimi povečajo verjetnost uspeha v šoli, na športnem igrišču in za tem na splošno v življenju,« pravi Keiley. V nabor orodij je vključeno tudi znanje o upravljanju financ – bogate izkušnje o tem si Keiley pridobiva ravno preko sodelovanja v skladu CalSTRS.

Harry Keiley
Srednješolski učitelj v Santa Monici, Kalifornija

2 ZELENCI, KI PODPIRAJO ZELENO

Ko se na seji zbere pokojninski svet učiteljev Kalifornije, kar je približno enkrat na mesec, so k osebni udeležbi ali spletnemu spremljanju vabljeni vsi učitelji. Mnogi izkoristijo priložnost, da se sliši njihov glas. »O učiteljih lahko rečem, da so zelo temperamentni, angažirani deležniki,« pravi Michael Sicilia, strateg za javne zadeve pri CalSTRS, drugem največjem javnem pokojninskem skladu v ZDA, na čelu katerega je pokojninski svet učiteljev Kalifornije.

CalSTRS, ki je konec junija 2018 upravljal 223,8 milijarde \$, združuje več kot 910 000 pedagoških delavcev, od predšolskih vzgojiteljev do univerzitetnih profesorjev. V Kaliforniji vsi učitelji vplačujejo približno 10 odstotkov svojih dohodkov v sklad, da bi si zagotovili pokojnino. Delodajalci vanj prispevajo dodatnih 18 do 19 odstotkov stroškov plač, nekaj pa prispeva tudi država.

Harry Keiley ni le eden od pedagoških delavcev, ki ima pokojninske prihranke naložene v skladu CalSTRS, temveč je tudi član pokojninskega sveta učiteljev, ki nadzoruje CalSTRS v imenu učiteljev. »Svet je odgovoren za strategijo razporejanja sredstev, ki nam je v pomoč pri določanju razpona deleža portfelja, ki naj ga vložimo v posamezno vrsto sredstev, pa naj gre za nepremičnine ali obveznice, znotraj ali zunaj ZDA,« pravi. »Konkretne naložbene odločitve pa sprejme osebje CalSTRS.«

Cathy DiSalvo, upraviteljica portfeljev pri CalSTRS, pomaga pri naložbenih odločitvah. Pod njenim vodstvom se je sklad CalSTRS odločil za naložbo v obveznice EIB. »Na EIB in druge nadnacionalne izdajatelje praviloma gledamo kot na dobre naložbe v smislu tveganj, njihove bonitetne ocene so visoke, zato gre za stabilne in varne naložbe,« še pravi. »EIB prinaša še več prednosti, saj vemo, kaj delajo, kot evropska banka vlagajo v trajnostnost, delovna mesta ...dobro razumemo, kaj EIB počne, in to so stvari, ki jih lahko podpremo.«

Za učitelje so vroča tema tudi fosilna goriva in okolje, pravi Cathy DiSalvo. In tu so obveznice podnebne ozaveščenosti EIB – njihov izkupiček se uporabi samo za podnebne ukrepe – kot nalašč. Sklad CalSTRS je v letu 2018 kupil nekaj teh obveznic, znanih tudi kot zelene obveznice. »Pri zelenih obveznicah je bistveno, da pregledamo projekte, ki so jim sredstva namenjena,« pravi DiSalvova. »O različnih izdajateljih in njihovih projektih poročamo našemu svetu.«

Keiley, ki je član sveta sklada, je prepričan, da je ravno CalSTRS na čelu, ko gre za okoljske naložbe. »Ne le z vidika razumevanja okoljskih tveganj različnih naložb, temveč tudi z vidika prepoznavanja priložnosti, ki jih prinašajo naložbe v okolje,« meni.

Zelene obveznice EIB jim pomagajo dokazovati, da imajo prav.

„Vemo, kaj delajo, kot evropska banka vlagajo v trajnostnost, delovna mesta ... to so stvari, ki jih lahko podpremo.“

Cathy DiSalvo
Upraviteljica portfeljev pri CalSTRS

3 FINANCIRANJE BANKE EU

Eila Kreivi, direktorica oddelka za kapitalske trge pri Evropski investicijski banki, dobro ve, da je najboljši čas za zbiranje sredstev na trgih na začetku leta in nato spet okrog septembra ali oktobra. »Vlagatelji konec leta zaključijo knjige, nato pa zadnje štiri ali zadnjih šest tednov sedijo križem rok, medtem ko se njihove blagajne polnijo z denarjem. Ko se začne novo leto, ga imajo na razpolago precej, obenem pa so željni dosežati rezultate, ki se od njih pričakujejo. Zato začnejo kupovati,« pravi. »Denar je treba plemenititi.«

Isto se dogaja med letom, ko vlagatelji zaključijo svoje račune in gredo na počitnice. Denar se kopiči, dokler se septembra ne vrnejo in znova začnejo vlagati.

EIB se pri načrtovanju večjih ponudb obveznic posvetuje s partnerskimi bankami in namenja posebno pozornost kazalnikom tržnega povpraševanja, da se lahko odloči o ročnostih, valuti in drugih vidikih posamezne izdaje. Kaj se prodaja bolje? Desetletna obveznica v ameriških dolarjih ali petletna obveznica v evrih? Program zbiranja sredstev EIB, vključno z najvišjim potrebnim zneskom zbranih sredstev in naložbenimi načeli, potrdi svet direktorjev pred začetkom vsakega leta.

// **Denar
je treba
plemenititi.** //

Glavni kupci za obveznice EIB so zakladništva zasebnih bank, centralne banke zunaj EU ter investicijski in pokojninski skladi, kot je CalSTRS. »Povpraševanje na strani bank izhaja iz regulativnih zahtev po vzdrževanju likvidnostnih blažilnikov v obliki visokokakovostnih, likvidnih instrumentov, kot so obveznice EIB,« razlaga Kreivijeva. »Bilance pa bankam narekujejo, v kakšni valuti naj bodo obveznice. Če ima banka bilanco v švedskih kronah, bo morala v isti valuti kupovati obveznice.«

Kreivijeva pravi, da v Evropi tako rekoč vsi, ki lahko kupijo obveznice EIB, to tudi počnejo, razen sredozemskih držav, kjer so državne obveznice zaradi višjih donosov konkurenčnejše. Če se bo stanje gospodarstva v Italiji, Grčiji, Portugalski in Španiji dovolj izboljšalo, da se bodo donosi državnih obveznic znižali, se bo mogoče tudi tam povečalo povpraševanje po obveznicah EIB.

V tem trenutku skuša EIB pritegniti denar iz držav zunaj Evrope. Eden od virov so valutne rezerve neevropskih centralnih bank. Medtem ko po pravilih Maastrichtske pogodbe za centralne banke v EU veljajo ome-

Eila Kreivi
Vodja kapitalskih trgov v EIB

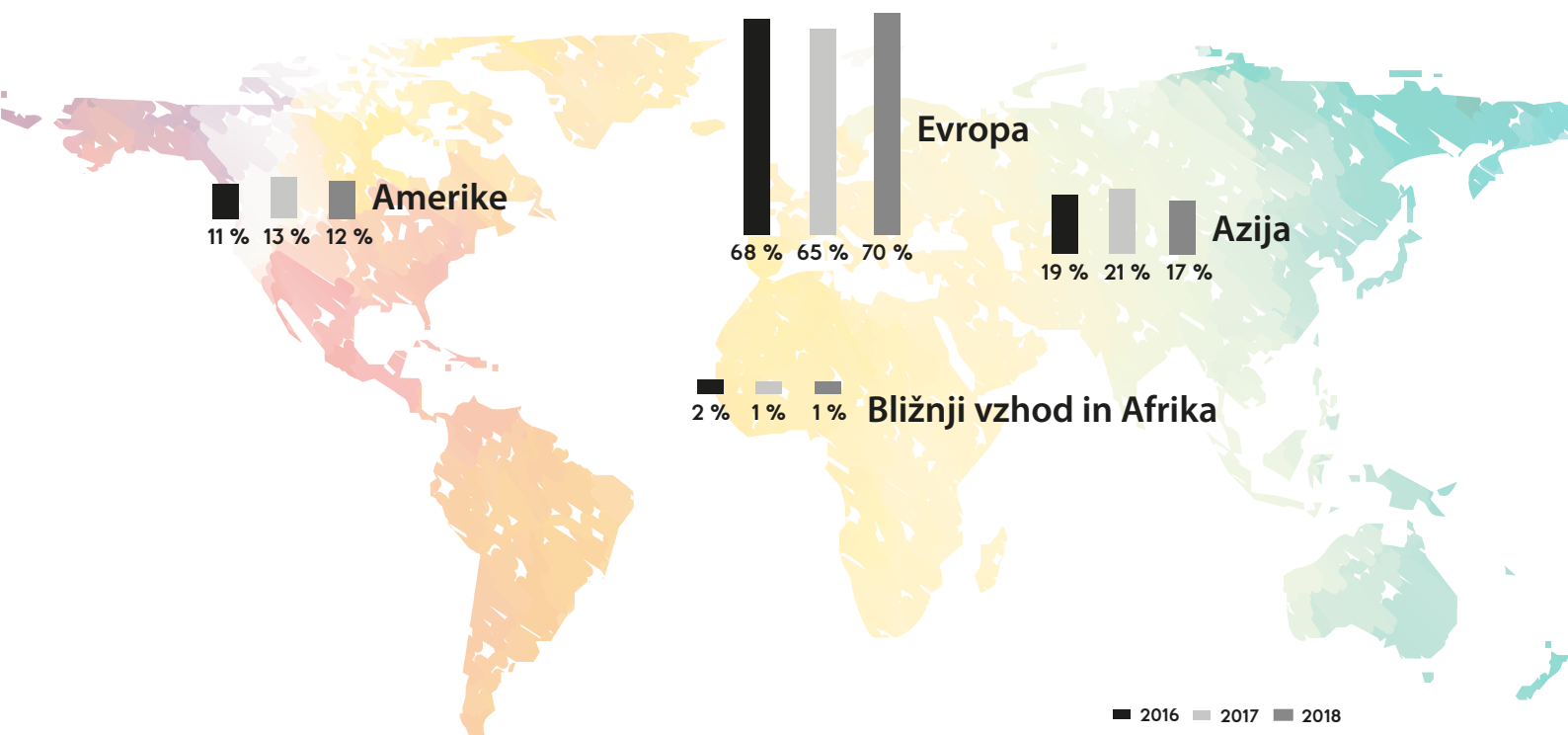

jitve kupovanja obveznic EIB na primarnem trgu, pa za druge centralne banke te omejitve ni. V teh primerih je najbolj priljubljena valuta ameriški dolar, razlaga Kreivijeva.

Drug vir novega financiranja so vlagatelji iz zasebnega sektorja. »Število vlagateljev želimo čim bolj povečati. Nihče, ki si izposoja velike vsote, ne želi staviti na samo enega konja,« pravi Kreivijeva. »Ravno zato se moramo bolje predstaviti zunanjemu svetu. Zakaj bi sicer kdor koli prinesel ne-EU denar v Evropo?«

Zbiranje sredstev v 2018

60 mrd €

VALUTNA PORAZDELITEV

4 PTIČ? MIŠ? TVEGANI DOLG!

Po evropski gospodarski krizi inovativna majhna in srednja podjetja nikakor niso mogla najti kapitala, ki so ga potrebovala za nadaljnjo rast. Položaj je bil zaskrbljujoč po vsej celini, zato je morala EIB izumiti superjunaka, ki ji bo pomagal najti rešitev. Drzni novi finančni produkt se podaja, kamor si drugi instrumenti ne upajo, in pred pomanjkljivim financiranjem rešuje inovativna podjetja po vsej Evropi. Tvegani dolg je produkt EIB, ki združuje lastnosti posojila in kapitalske naložbe. Njegova prepoznavna značilnost: vračilo naložbe EIB je vezano na uspešnost podjetja, pri čemer pa se ne razvoden lastniški delež ustanoviteljev.

»» Ekonomsko gledano je produkt kot lastniški kapital,« pravi Hristo Stoykov, vodja divizije EIB za kapital za rast in financiranje inovacij. »Prevezemamo tveganja, kot jih prevzemajo lastniki kapitala.«

Tvegani dolg poznamo tudi pod imenom navidezni kapital. »Če podjetje pogori, tudi mi izgubimo denar na bolj ali manj enak način kot lastniki kapitala. Če je izjemno uspešno, smo delno udeleženi v uspehu,« razlaga Stoykov.

” Niti dva posla
si nista enaka,
prav vsak je nekaj
posebnega. ”

Produkt je v bistvu posojilo, dano podjetju, ki v trenutku, ko prosi zanj, glede na bilanco ni videti sposobno odplačevanja. EIB je lahko instrument v celoti uvedla v okviru Evropskega sklada za strateške naložbe, z njim pa podpira inovativna, hitro rastoča podjetja. »Hitro rastoča podjetja so za banko nova vrsta strank. Vsak posel, ki ga opravimo s tem instrumentom, izvedemo s stranko, ki je za banko popolnoma nova,« poudarja Stoykov. Da bi sredstva čim prej spravili do podjetij, je svet direktorjev EIB pooblastil upravni odbor za podpisovanje tveganih poslov, ki pa morajo izpolnjevati merila upravičenosti za vlaganje v inovacije.

»Za potrjevanje teh poslov smo morali postati bolj prožni,« pravi Stoykov. »Niti dva posla si nista enaka, prav vsak je nekaj posebnega.«

Hristo Stoykov
Vodja divizije EIB za kapital za rast in
financiranje inovacij

5 CILJ JE IZPOLNjen

Nove stvari so lahko tvegane. Če stvari ni še nihče preskusil, kdo bi vedel, kaj se utegne zgoditi? Tukaj nastopi Evropski sklad za strateške naložbe.

V okviru Naložbenega načrta za Evropo oziroma Junckerjevega načrta sta skupina EIB in Evropska komisija predvideli 21 milijard € za jamstveni program, imenovan Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI). Jamstvo EFSI banki omogoča, da vlaga v bolj tvegane, a bolj inovativne projekte – včasih so lahko to projekti z neopredmetenimi sredstvi in kratko zgodovino.

Skupina EIB je v letu 2018 v okviru EFSI izpolnila svoj prvi ambiciozni cilj in celo preseгла svoj prvotni načrt, da bi v treh letih omogočila za 315 milijard € naložb. Ko se je to obdobje julija izteklo, je dejansko dosežena številka presegala 334 milijard €. Zaradi teh naložb naj bi se BDP v EU povečal za približno 1,3 odstotka do leta 2020, ustvarjenih pa naj bi bilo tudi 1,4 milijona delovnih mest. Te naložbe bodo imele tudi dolgotrajen strukturni učinek na produktivnost in konkurenčnost. Do leta 2036 se bo zaradi njih BDP v EU povečal za dodatnih 0,9 odstotka, ustvarjenih pa bo tudi okrog 800 000 delovnih mest, kot kažejo analize makroekonomskega učinka, ki so jih opravili ekonomisti EIB v sodelovanju s Skupnim raziskovalnim središčem Evropske komisije.

Zato ne preseneča, da so se evropski zakonodajalci odločili povečati jamstvo in EFSI podaljšati do leta 2020, z novim ciljem v višini 500 milijard €.

PRAVI VERIŽNI UČINEK

Debora Revoltella
Direktorica oddelka za ekonomske analize

V čem se na splošno kaže učinek banke?

»Če zgradite širokopasovno omrežje za hitrejši internet, ne boste najeli le ljudi, ki bodo razkopali ceste in v zemljo polagali kable, temveč bo to imelo učinek tudi na najemanje ljudi, ki izdelujejo kable iz optičnih vlaken, in blago, za katerega bodo oni potrošili svoje dohodke,« razlaga Debora Revoltella, glavna ekonomistka v EIB. »Dolgoročno gledano z gradbenimi delavci in delavci, ki proizvajajo vhodne izdelke, ne le ustvarjate delovna mesta, temveč hitrejša internetna povezava omogoča tudi nastanek novih storitev in lahko povzroči prelom pri kateri od obstoječih. Prispeva h konkurenčnosti in splošni gospodarski dejavnosti.«

Ta gospodarska dejavnost ima daljnosežen, dolgoročen učinek, ki ga ni mogoče zlahka opaziti, če gledamo zgolj projekt, a ravno ta dejavnost se kaže kot gospodarska rast in nova delovna mesta. Za merjenje tega učinka so se ekonomisti EIB povezali s Skupnim raziskovalnim središčem Evropske komisije in z njim razvili nov model. Za vsak projekt skupine EIB v EU se v model vnesejo podrobne informacije, kot so vrednost investicije, trajanje projekta in posojila ter značilnosti sektorja, v katerem se izvaja naložba. Zadnji podatki za naložbe, podpisane v letu 2017, kažejo, da naj bi ti projekti do leta 2036 prinesli dodatnih 650 000 delovnih mest in povečali BDP v EU za 0,7 odstotka – kar je trajen učinek na gospodarstvo Evrope. Kratkoročno gledano pa je verižni učinek še večji. Zahvaljujoč naložbam, ki jih je skupina EIB omogočila samo v letu 2017, naj bi EU do leta 2021 imela za 1,1 odstotka večji BDP in skoraj 1,2 milijona novih delovnih mest.

6

KJE SE KUPIJO INOVACIJE?

Sredstva, zbrana na finančnih trgih, EIB vlaga v štiri glavna področja: infrastrukturo, okolje, majhna in srednja podjetja ter inovacije. Toda kaj natančno so inovacije in kako jih lahko s financiranjem omogočimo?

» Če stopimo korak nazaj, lahko rečemo, da so inovacije prenos raziskovalnih idej v tehnologijo, izdelek ali proces. So nekaj, kar lahko zaščitite, na primer s prijavo patenta,« pravi Felicitas Riedl, vodja divizije EIB za bioznanosti. »Za tem pa je pomembno, da se omogoči izkoriščanje pridobljene intelektualne lastnine. Prikaz nečesa novega ni dovolj, novo mora tudi služiti namenu.«

Namen pa ima različne oblike. Na primer to, da dojenčki, ki rastejo z nadomestnim mlekom, dobijo zdravstvene prednosti naravnih dodatkov, ki jih izdeluje Jennewein – podjetje, ki ga je EIB financirala lani. Ali da električna vozila ostanejo napolnjena dlje časa zaradi baterijskih sklopov, ki jih razvija Rimac, še en prejemnik naših posojil. Širše gledano je namen trajnostna gospodarska rast, prispevek k blaginji ljudi in

DELAMO ZA PODNEBJE IN KOHEZIJO

Poleg štirih »področij politik« – infrastrukture, okolja, MSP in inovacij – ima EIB tudi dve prednostni področji, ki sta prisotni v vseh področjih politik, namreč podnebni ukrepi in kohezija. **Podnebni ukrepi** označujejo prizadevanja za omejitev izpustov ogljikovega dioksida ter pomoč družbam in ekosistemom pri prilagajanju na podnebne spremembe. **Kohezija** označuje prvotno vizijo EU, da pomaga manj bogatim evropskim regijam nadoknaditi zaostanek pri življenjskih standardih. Nekateri projekti združujejo številne cilje. Na primer, EIB je financirala hrvaško podjetje Rimac preko posredovanega posojila, danega hrvaški državni razvojni banki HBOR za podporo majhnim in srednjim ter mid-cap podjetjem v letu 2012. Nato je EIB leta 2018 podjetju Rimac namenila neposredno posojilo za širjenje področja raziskav in razvoja, s tem pa je podprla inovacije. Ker podjetje s svojimi dejavnostmi spodbuja uporabo električnih vozil, se posojilo uvršča na področje podnebnih ukrepov. Podjetje Rimac pa s svojimi dejavnostmi spada tudi pod kohezijo, saj ustvarja delovna mesta na Hrvaškem.

ustvarjanje delovnih mest. Inovacije so dobre tako za neposredno ustvarjanje delovnih mest za visoko kvalificirane delavce kot tudi za povečanje posredne zaposlenosti preko učinkov prelivanja. »Preprečiti moramo beg možganov iz Evrope,« pravi Riedlova.

Zato je financiranje inovacij zelo pogosto financiranje ljudi, ki prinašajo nove ideje in rešitve. »Res je, da financiramo vlaganja v osnovna sredstva, kot je laboratorijska oprema, ali naložbe za vzpostavitev pilotnih proizvodnih objektov,« pojasnjuje Riedlova. »A običajno je največji del stroška inovacij oziroma raziskovalno-razvojnega projekta podpora idejam v glavah ljudi – to pa je strošek dela.«

„Želimo si, da bi EU ustvarjala in izvajala ideje.“

V računovodskem smislu možgani in intelektualna lastnina spadajo pod »neopredmetena sredstva«, katerih vrednost je težko določiti in zaščititi. Iz tega razloga so banke manj voljne sprejeti neopredmetena sredstva kot zavarovanje za posojila, kar inovativnim podjetjem otežuje pridobivanje financiranja. V Evropi to vrzel zapolnjuje EIB.

Banka EU ima širok portfelj finančnih produktov, s katerimi lahko poskrbi za različne faze inovacij, od posojil, s katerimi univerzam pomaga zgraditi raziskovalno infrastrukturo, do financiranja zagonskih podjetij in denarja za krepitev inovacij v večjih podjetjih.

»V evropskih državah z javnim denarjem pogosto financirajo prve faze raziskav, nato pa se veliko dobrih idej preseli drugam, ker je ekosistem takšen, da teh odličnih raziskav zaradi vse večjega potrebnega financiranja ni mogoče prenesti v prakso,« pravi Riedlova. »Koristi inovacij gredo v tujino, kjer je mogoče najti denar za nadaljnje financiranje.«

»Želimo si, da bi EU ustvarjala in izvajala ideje,« še pravi. »Tako bodo ideje lahko vračale evropski družbi.«

Felicitas Riedl
Vodja divizije EIB za bioznanosti

7 KAJ JE BILO PREJ, KURA ALI BATERIJA?

Avtomobilsko industrijo v tem trenutku zaznamujeta dva pomembna trenda, pravi Aris Pofantis, vodilni inženir v diviziji za digitalizacijo in majhna podjetja EIB. To sta elektrifikacija in avtonomna vožnja.

Zelektrifikacijo postajajo avtomobili preprostejši. Električni avtomobili imajo manj komponent kot avtomobili z motorji z notranjim izgorevanjem in tehnologija za skoraj vse te komponente je dozorla. Razen za eno komponento: baterijo.

»Danes je baterija glavni omejujoči dejavnik, ki preprečuje množično uporabo električnih avtomobilov. Baterija ni bila nikoli razvita za serijsko komercialno rabo v avtomobilski industriji, njena cena pa prav tako ostaja zelo visoka,« razlaga Pofantis. Energetska zmogljivost avtomobilskih baterij (in s tem tudi doseg avtomobila) je še zmeraj omejena, kar povzroča tako imenovano »tesnobo zaradi dosega« med kupci, ki jih skrbi, da bodo obstali na cesti, v bližini pa ne bo polnilne postaje.

Pofantis pravi, da to ustvarja klasičen položaj »kure in jajca«: brez zadostnega števila električnih avtomobilov na cesti bo ekonomska motivacija za vzpostavljanje omrežij polnilnih postaj ostala omejena. A če bo število polnilnih postaj premajhno, ljudje ne bodo pripravljeni kupovati električnih avtomobilov. Stvari se vseeno premikajo. EIB je v letu 2018 podpisala prvi del 115 milijonov € težkega posojila za Enel X, italijansko podjetje, ki namešča polnilne postaje za električne avtomobile po vsej državi.

»Vzpostavili smo infrastrukturo, ker smo menili, da se bo nato trg odprl. In ravno to se je zgodilo,« pravi Alberto Piglia, vodja mobilnosti električnih vozil pri Enel X. »Prodaja električnih vozil se je v samo nekaj mesecih podvojila.«

**Navdihovati
želim za spremembe
in v Evropi preklopiti
na bolje.**

Baterije za električne avtomobile se skoraj izključno izdelujejo zunaj EU, ki je zato odvisna od Japonske, Kitajske in Koreje. Na Švedskem namerava Northvolt to spremeniti. V letu 2018 je EIB odobrila posojilo v višini 52,5 milijona € podjetju Northvolt za predstavitveni objekt, ki bo industrijskim partnerjem podjetja omogočal preskušanje njihovih litijevih ionskih baterij. V gigatovarni bo delo dobilo do 2 500 ljudi.

Peter Carlsson, ustanovitelj Northvolta, se je leta 2017 vrnil na Švedsko, po tem ko je več kot pol desetletja živel v kalifornijskem mestu Palo Alto, kjer je bil globalni vodja Tesline dobavne verige. »Navdihovati želim za spremembe in v Evropi preklopiti na bolje,« pravi Carlsson.

Švedska je za Northvolt dobra lokacija, ker ima bistvene surovine za izdelavo baterij, kot sta grafit in nikelj. Prav tako ima veliko poceni elektrike iz hidroelektrarn kot tudi številna sodobna пристanišča, iz katerih lahko baterije izvažajo širom Evrope in drugam. Podjetje celo upa, da bo recikliralo stare baterije in s tem zmanjšalo potrebe po drugih mineralih, kot je kobalt.

8 NAJHITREJŠI ELEKTRIČNI AVTO NA SVETU – IN INVALIDSKI VOZIČEK?

»Ko sem se začel ukvarjati s tem, so električni avtomobili veljali za grde in počasne,« pravi Mate Rimac. »Hotel sem dokazati, da so lahko zabavni, vznemirljivi in hitri – celo hitrejši od avtomobilov z motorji z notranjim izgorevanjem. Zato sem si rekel, da si bom naredil svoj avtomobil.«

Rimac si je v resnici omislil svoj avto, pa tudi svojo avtomobilsko tovarno. Rimac je edini hrvaški proizvajalec avtomobilov, ki izdeluje tudi vrhunsko baterijsko tehnologijo. V letu 2011 je predstavil Concept One, takrat najzmogljivejši tehnično brezhiben električni avtomobil na svetu, ki je hitrost 100 km na uro sposoben doseči v samo 2,5 sekundah.

Rimac, ki se je že od mladih nog navduševal nad elektroniko in avtomobili, je sprva garažno zagonsko podjetje popeljal do številke ena na področju razvoja e-poslovanja in baterijske tehnologije. Podjetje Rimac s sedežem v mestecu blizu Zagreba je na začetku sestavljala ekipa šestih sodelavcev, danes pa ima več kot 400 zaposlenih iz 26 držav in doživlja naglo rast.

Za tako hitro širitev so bile potrebne znatne naložbe. EIB je podjetje Rimac najprej podprla s posojilom, danim hrvaški državni razvojni banki HBOR, ki sredstva EIB posoja majhnim in srednjim podjetjem. Decembra 2018 pa je EIB z Rimcem podpisala 30 milijonov € težko posojilo v obliki navideznega kapitala za financiranje raziskav in razvoja. Čeprav EIB ne financira razvoja nobenega posebnega modela avtomobilov, pa financira tehnologijo, ki je na splošno namenjena čistejšemu prometu.

Prispevek podjetja Rimac k evropski industriji električnih avtomobilov je bistveno širši od zgolj nišnih športnih avtomobilov. »Avtomobil Concept One je za družbo vir prihodka in dobra reklama za tovrstno tehnologijo,« pravi Aris Pofantis. »Če imate tako zmogljiv električni avtomobil, kot je Concept One, bodo tudi ljudje začeli na električne avtomobile gledati drugače.«

Tehnologijo podjetja Rimac je po besedah naložbenega svetovalca EIB Aleksandra Mihajlovica mogoče uporabiti celo širše: »Ista tehnologija se lahko uporablja ne le v športnih avtomobilih, temveč tudi v vlakih, avtobusih ali celo invalidskih vozičkih.«

„Ista tehnologija se lahko uporablja ne le v športnih avtomobilih, temveč tudi v vlakih, avtobusih ali celo invalidskih vozičkih.“

9

ČISTIMO JADRAN IN AVTOMOBILSKO INDUSTRIJO

Ko se je Elizabeta Žalac rodila v Đurđevcu, mestu s 6 000 prebivalci na severu Hrvaške, so njeni starši še vozili sovjetsko lado. Zdaj pa razvija avtomobile, ki so med najhitrejšimi na svetu.

Elizabeta je študirala oblikovanje medicinskih pripomočkov na Univerzi v Zagrebu in nato tudi delala na tem področju, vendar v domovini ni videla prav veliko priložnosti za poklicni razvoj. »Na začetku sem menila, da na Hrvaškem ne bom našla službe, zlasti zato, ker na področju moje specializacije ni bilo prav veliko delovnih mest,« pravi. »Razmišljala sem, da bi zapustila domovino, vendar sem si zares želela ostati na Hrvaškem, blizu družine in prijateljev.«

“**Zame je bil zelo pomemben zeleni vidik podjetja.**”

Nato je opazila oglas za delovno mesto dokumentacijskega inženirja za baterijske sisteme v podjetju Rimac. Čeprav o avtomobilih, še zlasti električnih, ni vedela dosti, se je prijavila. »Zame je bil zelo pomemben zeleni vidik podjetja,« pravi Elizabeta.

Elizabeti ni vseeno za okolje. Kot članica potapljaškega kluba je vključena v kampanjo, v kateri želijo očistiti jadransko obalo in hrvaška jezera.

Kadrovniki v podjetju Rimac so prepoznali njeno predanost in jo zaposlili. V oddelku, ki se mu je pridružila, je delala le še ena ženska. Njeno prvo delovno mesto: baterije za električni dirkalni avto španske družbe SEAT. Najprej je imela pomisleke glede dela v industriji, kjer prevladujejo moški, vendar so ji sodelavci zelo pomagali. »Postavljala sem vprašanja, po službi sem se doma učila, in tako sem se s pomočjo kolegov hitro uvedla,« pravi.

Do danes je napredovala že do delovnega mesta mlajše inženirke za baterijske sisteme in dela na polavtonomnem športnem vozilu Concept 2, ki doseže hitrost do 412 km/h. »Zares sem ponosna, da delam v podjetju, ki je del globalnih sprememb, v podjetju, ki ima dejansko pozitiven učinek na svet in okolje,« pravi Elizabeta, »ter da se vse to dogaja v majhnem mestu v tako majhni državi, kot je Hrvaška.«

Elizabeta Žalac
Nižja inženirka za baterijske sisteme
v podjetju Rimac

TRAJNOSTNOST

DOLGA IN NUJNA POT

Od majhnega švedskega otoka do senegalske vasi – EIB je del boja za podnebne spremembe in vključujoč razvoj ter bo vztrajala, dokler bo potrebno za zagotovitev trajnostne prihodnosti.

Helena Mueller je odraščala na majhnem otoku v Severni Evropi, kar jo je privedlo do vseživljenjskega dela na področju okolja in financiranja podnebnih ukrepov.

1

V majhnih mestih na severu Egipta otroci zbolevaro zaradi slabih sanitarnih razmer, ki povzročajo tudi onesnaževanje vode in morja.

4

Alecta, eden od največjih kupcev novih trajnostnih obveznic EIB, niti ne pogleda naložb, ki pomembno škodijo okolju.

2

3

Nove obveznice trajnostne ozaveščenosti EIB podpirajo velike projekte, ki izboljšujejo življenje milijonov ljudi.

5

Svet mora narediti več za trajnostno prihodnost. EIB pri tem igra svojo vlogo z visokimi vlaganji v podnebne ukrepe.

7

Fundacija Grameen Crédit Agricole Foundation se v podeželski Afriki s pomočjo majhnih posojil bojuje proti revščini in pomaga ženskam.

6

Soukeyna Bâ je v svojih rosnih letih s staro mamo prehodila številne kilometre, da bi pomagala ljudem v stiski. Zdaj se bori za pravice in ekonomsko moč žensk v Senegalju in drugod.

1

ODRAŠČANJE NA PRAV POSEBNEM KRAJU

Helena Mueller, ki je zrasla na majhnem švedskem otoku Öland, se še zdaj spominja, kako so jo učitelji opozarjali, da bližnje Baltsko morje postaja bolno zaradi odpadne vode, industrijskih odplak in kemikalij. »Če odraščaš na tako posebnem kraju, kot je otok Öland, te obkrožajo morje, nebo in narava, zato je normalno, da ti še zdaleč ni vseeno za okolje,« pravi Muellerjeva, ki zasluge za svojo kariero na področju okoljskega financiranja in trajnostnosti pripisuje ravno svojim učiteljem in življenju na otoku.

Muellerjeva, ki živi v bližini Stockholma, je nedavno zapustila službo svetovalke za trajnostnost pri računovodski družbi KPMG, da bi pomagala zagonskim podjetjem pri uporabi digitalne tehnologije in trajnostnem poslovanju. Leta 2018 je pomagala ustanoviti tehnološko zagonsko podjetje Doconomy. To švedsko podjetje razvija mobilne bančne storitve, ki ljudem omogočajo, da sledijo svojemu podnebnemu učinku in ga izravnavajo z naložbami v okoljske projekte ali varčevanjem v trajnostnih skladih.

»Ko govorimo o podnebni krizi, je po mojem mnenju zares pomembno, da začnemo poudarjati, kako globalno ogrevanje in podnebne spremembe dejansko vplivajo na ljudi po vsem svetu,« pravi. »Ne škodimo samo naravi, temveč tudi ljudem. Vsak človek ima pravico do dostojnega življenja.«

Muellerjevo je razveselilo dejstvo, da njen pokojninski sklad, ki ga upravlja švedski upravljavec skladov Alecta, vlaga v okoljske obveznice EIB. Alecta je med največjimi kupci novih obveznic trajnostne ozaveščenosti, ki jih je banka EU uvedla v letu 2018. »Krasno se mi zdi, da mojo pokojnino upravljajo na ta način,« še pravi. »Ena od najpomembnejših odločitev, ki jih lahko sprejmete za zmanjšanje negativnega vpliva na planet, je odločitev za trajnostne naložbe – učinek je lahko ogromen.«

„Kako ti ne bi bilo mar za naravo, če si z njo obkrožen?“

Finančne institucije bi se morale bolj posvetiti izobraževanju javnosti o odgovornem vlaganju, meni Muellerjeva, prav tako bi se morale potruditi in pripovedovati zgodbe, ki so za številkami.

EIB se zelo trudi dokazati, da njene zelene obveznice naslavlajo podnebne spremembe in da njene obveznice trajnostne ozaveščenosti prinašajo ustrezen učinek. Banka je bila prva izdajateljica, ki je oblikovala podrobna pravila za poročanje o učinku projektov, financiranih z denarjem iz zelenih obveznic, in je vodila razvoj harmoniziranega okvira za poročanje o učinkih za vse izdajatelje zelenih obveznic.

»Banke so zelo osredotočene na denar in finančno plat projektov ter vlaganje denarja,« pravi. »Ne razmišljajo pa zmeraj o vključevanju skupnosti, kako bi ljudem prikazale dogajanje, stvari naredile bolj osebne in predstavile zgodbe.«

Helena Mueller
Podjetnica na področju okolja

2 DOLŽNI SMO ZAŠČITITI PRIHODNOST

Švedski upravljavec pokojninskih skladov Alecta že leta skrbi za odgovorno vlaganje, pred tremi leti pa je celo imenoval vodjo tega področja. Preden je prevzel to novo vlogo, je Peter Lööw pri Alecti 15 let delal kot projektni vodja in analitik tveganj. Lööw zagotavlja, da Alecta pri odločanju za naložbe nenehno tehta okoljske in socialne dejavnike kot tudi trajnostnost. To je velika naloga. Alecta je največji upravljavec poklicnih pokojninskih skladov na Švedskem ter zastopa tako ugledna podjetja, kot so Volvo, ABB in Ericsson.

Plemenitenje sredstev strank in zaščita okolja se ne izključujeta, pravi Lööw. »S tem vprašanjem se zmeraj znova ukvarjamo. Cilja nista protislovna. Če ste dolgoročni vlagatelj v pravem pomenu besede, ne smete upoštevati le finančnih podatkov, temveč tudi družbo, podnebje in okolje, saj vse to vpliva na vaše naložbe.«

„V svojem portfelju želimo zelene in trajnostne naložbe.“

Alecta se ne bo lotila naložbe, ki ni trajnostna ali ni usklajena z njenim modelom odgovornega vlaganja.

»Nismo človekoljubna organizacija, a v svojem portfelju imamo radi zelene in trajnostne naložbe. To od nas pričakujejo stranke in to želimo tudi mi,« pravi Lööw.

Alecta ima v upravljanju 85 milijard € pokojninskih sredstev, ki jih je vplačalo 2,4 milijona zasebnih strank in 34 000 podjetij. V zelenih obveznicah ima naloženih 3 milijarde €, v drugih trajnostnih naložbah pa 450 milijonov €. Ko je EIB septembra ponudila prvo izdajo obveznic trajnostne ozaveščenosti v višini 500 milijonov €, je bila Alecta med največjimi kupci. Pravzaprav je bila eden glavnih vlagateljev, saj je kupila za 50 milijonov € novih obveznic.

»Cenimo preglednost, ki jo zagotavlja EIB,« pravi Lööw.

Peter Lööw
Vodja odgovornega vlaganja, Alecta

3 NOVE OBVEZNICE ZA TRAJNOSTNO PRIHODNOST

Financiramo čisto pitno vodo za milijone ljudi

Voda je dragocen a tudi drag vir, saj je za njeno čiščenje ter dovajanje v domove in podjetja potrebna kompleksna infrastruktura. EIB bo z enim od svojih najnovejših produktov, obveznicami trajnostne ozaveščenosti, financirala vodne projekte v Evropi ter v regijah, kot sta vzhodna Afrika ali severni Egipt, kjer na podeželju in v nekaterih mestih nimajo pitne vode in ustreznih sanitarnih razmer. Trajnostne obveznice gradijo na uspehu, ki ga je banka dosegla z zelenimi obveznicami, prispevale pa bodo k vrsti ciljev trajnostnega razvoja ZN.

EIB je svojo prvo obveznico trajnostne ozaveščenosti izdala septembra in z njo zbrala 500 milijonov € za financiranje projektov, ki poleg podnebnih sprememb naslavlajo socialna in zelena vprašanja. Izraz »ozaveščenost« izhaja iz obveznic podnebne ozaveščenosti, ki jih je banka ponudila leta 2007 kot prve zelene obveznice na svetu.

EIB upa, da bodo trajnostne obveznice postale tako uspešne kot zelene obveznice, s katerimi je v 11 letih uspela zbrati več kot 23 milijard € in pomagala zgraditi več kot 400 milijard € vreden globalni trg zelenih obveznic.

S trajnostnimi obveznicami EIB pa bo povezano tudi podrobno poročanje, na primer o številu ljudi, ki so zaradi naložbe dobili dostop do tekoče vode. »V Malaviju kar 10 000 ljudi živi v slumih in uporablja vodo iz vodnjaka,« pove Thomas van Gilst, vodja gospodarjenja z vodo pri EIB. »Končno lahko tudi njim zagotovimo vodovodno napeljavo iz centralnega sistema, vsi stroški za to povezavo pa so upravičeni do financiranja iz trajnostnih obveznic.«

Obveznice nimajo neposrednega vpliva na življenje ljudi. Projekti ga imajo.

V okviru enega od prvih projektov EIB, ki je financiran s trajnostnimi obveznicami, bodo zgradili in obnovili čistilne naprave za odpadne vode na območju Kafr El Sheikh na severu Egipta, kjer ljudje niso priključeni na javno kanalizacijsko omrežje. Tako bodo izboljšali kakovost življenja in okolja za približno 470 000 podeželskih prebivalcev. »Projekt v Egiptu bo ogromno ljudem spremenil vsakodnevno življenje,« pravi Patricia Castellarnau, ekonomistka za področje voda v EIB.

V prihodnosti se bodo obveznice z vodnega lahko razširile tudi na druga, bolj socialna področja, na primer zdravstvo, izobraževanje in gradnjo trajnostnih mest.

Patricia Castellarnau
Ekonomistka za področje voda v EIB

EIB JE V LETU 2018 Z ZELENI MI OBVEZNICAMI PODPRLA

44
projektov

16
držav

1,7 mrd €
naložb

NAKUPI OBVEZNIC TRAJNOSTNE OZAVEŠČENOSTI PO DRŽAVAH

CILJI EIB V ZVEZI Z VODNIMI PROJEKTI, FINANCIRANIMI Z OBVEZNICAMI TRAJNOSTNE OZAVEŠČENOSTI

- Dostop do **vode** in **sanitarnih storitev**
- **Preprečevanje** in **obvladovanje onesnaževanja**
- Ohranitev **naravnih virov**
- Obvladovanje tveganj **naravnih nesreč**

4 BOLJŠE SANITARNE RAZMERE, BOLJ ZDRAVI OTROCI

V največjih egiptovskih mestih so se razmere na področju kanalizacije in pitne vode v zadnjih nekaj desetletjih izboljšale, vendar je zgodba v manjših mestih drugačna. Na podeželskih območjih mnoga gospodinjstva niso priključena na javno kanalizacijsko omrežje, na nekaterih področjih pa javne kanalizacije sploh ni. Večina gospodinjstev in gospodarskih subjektov uporablja greznice, ki jih včasih izpraznijo kar v kanale in večje greznice. Precej običajno je, da odplake pronicajo v tla ali odtekaajo v Sredozemsko morje.

V podeželskem Egiptu je le 18 odstotkov gospodinjstev priključenih na javno kanalizacijo, 12 do 15 odstotkov prebivalcev pa nima tekoče vode. Težave s sanitarnimi razmerami povzročajo bolezni, zlasti pri otrocih. Zaradi pomanjkanja varne vode in slabih sanitarnih razmer je driska postala ena od največjih zdravstvenih težav pri majhnih otrocih na egiptovskem podeželju.

»Egipt se skuša spremeniti,« pravi Maria Diamanti, inženirka vodarstva pri EIB. »A na podeželju obstaja veliko projektov, zato bo potreben čas, da bomo povsod zagotovili ustrezne sanitarne storitve. Korak za korakom izboljšujemo življenje.«

V okviru enega od nedavnih egiptovskih projektov bodo zgradili in obnovili čistilne naprave za odpadne vode na območju Kafr El Sheikh na severu Egipta, blizu Sredozemskega morja. V Egiptu bodo zgradili ali razširili pet čistilnih naprav in položili 694 km kanalizacijskih cevi. S tem bodo izboljšali sanitarne storitve in zagotovili vodo za namakanje za več kot 470 000 ljudi kot tudi omejili obseg onesnaževanja reke Nil, Sredozemskega morja in bližnjega jezera Burullus, ki podpira 70 odstotkov ribiškega sektorja v državi.

EIB je za 160 milijonov € težek projekt odobrila posojilo v višini 77 milijonov €. Osnova za financiranje so nove obveznice trajnostne ozaveščenosti EIB. Banka jih je prvič izdala septembra, podpirajo pa socialne, zelene in okoljske projekte po vsem svetu. »V Egiptu obstaja ogromna naložbena vrzel na področju kanalizacijskega sistema,« pravi ekonomistka EIB, ki se specializira za področje voda, Patricia Castellarnau. »S tem projektom bo na tisoče ljudi dobilo dostop do sanitarnih storitev, a mnogo bo tudi koristi z vidika namakanja, zmanjšanja onesnaževanja in čistejših kanalov. Okoljski in socialni vpliv v Egiptu bo ogromen, in ravno tega si želimo pri obveznicah trajnostne ozaveščenosti.«

“ **Korak za korakom
izboljšujemo
življenje.** ”

Maria Diamanti
Inženirka vodarstva v EIB

5 TRAJNOSTNOST NA DOLGI ROK

Trajnostni razvoj je že vrsto let med prednostnimi nalogami EIB, še več pozornosti pa je postal deležen po tem, ko so Združeni narodi sprejeli 17 ciljev trajnostnega razvoja, da bi odpravili revščino in lakoto, izboljšali zdravstvo in izobraževanje, se borili proti globalnemu segrevanju in krepili enakost spolov. EIB s financiranjem in tehnično pomočjo podpira trajnostne projekte v več kot 160 državah in kot katalizator privablja zasebni kapital, saj spodbuja druge, da s svojim prispevkom dopolnijo njene dolgoročne naložbe. »Podpiramo skladen razvoj gospodarskega, socialnega in okoljskega vidika življenja ljudi,« pravi Marco Beros, vodilni inženir v EIB.

Eden od ključnih načinov za doseganje večje trajnostnosti planeta je boj proti podnebnim spremembam. EIB je največja večstranska ponudnica zelenega financiranja na svetu in največja izdajateljica zelenih obveznic. Vsaj 25 odstotkov svojega financiranja usmerja v podnebne ukrepe. Do leta 2020 namerava najmanj 35 odstotkov financiranja usmeriti v države v razvoju za naložbe v zvezi s podnebnimi spremembami. EIB bo v obdobju od 2016 do 2020 podprla za 100 milijard \$ s podnebjem povezanih naložb ter tako bistveno prispevale k ciljem iz Pariškega sporazuma. Da bi dosegla te cilje, EIB vključuje vidik podnebnih ukrepov v vse svoje dejavnosti, pravi Monica Scatasta, vodja okoljske, podnebne in socialne politike v EIB. »Zelo se trudimo zagotoviti, da bodo do leta 2020 vsi naši posli upoštevali vidik podnebnih sprememb in da bodo skladni s Pariškim sporazumom.«

„**Zelo se trudimo zagotoviti, da bodo do leta 2020 vsi naši posli upoštevali vidik podnebnih sprememb in da bodo skladni s Pariškim sporazumom.**“

Skupne podnebne naložbe 16,2 mrd €

1,1 mrd € Prilagoditev podnebnim spremembam

4,1 mrd € Obnovljiva energija

2,7 mrd € Energetska učinkovitost

1,1 mrd € Raziskave, razvoj in inovacije

6,0 mrd € Promet z manjšimi izpusti CO₂

1,2 mrd € Drugi ukrepi za blaženje podnebnih sprememb

Monica Scatasta
Vodja okoljske, podnebne
in socialne politike v EIB

6 AKTIVISTKA OD MLADIH NOG

Soukeyna Bâ stopa po poti svoje babice – kot borka za pravice žensk.

Soukeyna N'Diaye Bâ je izgubila očeta, ko ji je bilo šest let. Mama se je bila prisiljena vrniti v šolo, da bi lahko dobila boljšo službo in preživljala edinko. Soukeyno so si podajali od hiše do hiše v vaseh in skupnostih v Senegal, kjer je živela pri tetah ali starih starših.

Zaradi tako težkega odraščanja se je naučila biti neodvisna in delati z vsemi vrstami ljudi. Zrasla je v borko za pravice žensk in trajnostni razvoj v svoji domovini in po vsej Afriki. »Ko sem bila še mlada, sem z babico velikokrat hodila po obiskih,« pripoveduje Soukeyna, ki je zdaj stara 68 let in živi v Dakarju. »Babica je zmeraj pomagala ljudem in vsak dan prehodila kilometre, da jih je lahko obiskala. Včasih je šla na dolgo pot samo zato, da bi se pri kom oglasila. Naučila me je, kako pomembni so človeški stiki.«

„Življenje malih kmetov je zelo težko.“

Soukeyna je v zadnjih nekaj desetletjih vzpostavila ogromno stikov. V letu 1987 se je domislila, da bi ženskam na tržnicah namenila majhna posojila iz lastnega denarja. Pomagala jim je vzpostaviti poslovno dejavnost, na primer prodajo hrane in drugih izdelkov ali šivanje. Učila jih je o prodaji, stroških in dobičku. Nato je to idejo spremenila v institucijo za mikrofinanciranje, imenovano Female Business Development in Africa, ki danes pomaga ženskam po vsem Senegal in vzpostavlja

trdne vezi z drugimi akterji na področju mikrofinanciranja. Je soustanoviteljica Mednarodne mreže alternativnih finančnih institucij (*International Network of Alternative Financial Institutions*), globalne skupine organizacij za mikrofinanciranje, ki pomaga državam v razvoju storiti več za ženske, revne in podeželske prebivalce.

»Ženske so v Senegal zelo močne, vendar nikoli niso bile deležne finančne podpore. Zato sem ustanovila svojo organizacijo,« pravi Soukeyna. »Vedela sem, da moramo storiti več, če jim želimo dati priložnosti in resničen dostop do finančnih virov, da se bodo lahko vključile v gospodarstvo.«

Soukeyna je članica upravnega odbora fundacije Grameen Crédit Agricole Foundation, ki verjame, da je vključujoče mikrofinanciranje najboljši način za odpravo revščine in rast gospodarstva v državah v razvoju. EIB je fundacijo Grameen podprla s posojilom v višini 12 milijonov €.

Soukeyna Bâ
Podjetnica na področju
mikrofinanciranja

7 FUNDACIJA ZA MIKROKREDITIRANJE POMAGA IZ REVŠČINE

Grameen izboljšuje zdravstvo, oskrbo z vodo in sanitarne storitve v podeželskih skupnostih po vsem svetu.

Ko Erica Camposa vprašate o prihodnosti Afrike, najprej dolgo molči, šele nato spregovori. »Prihodnost Afrike je lahko uspeh ali strašen polom,« pravi.

Campos je direktor fundacije Grameen Crédit Agricole Foundation, ki je specializirana za mikrofinanciranje v najrevnejših regijah sveta. V fundaciji so prepričani, da so majhna posojila eden od najboljših načinov za odpravo revščine, izboljšanje gospodarstva in zagotovitev enakih pravic za ženske v državah v razvoju. Fundacija je še zlasti zavezana podeželski Afriki, kjer sklene več kot 80 odstotkov svojih poslov.

Leta 2008 sta jo ustanovila francoska bančna skupina Crédit Agricole in Grameen Trust, nepridobitna organizacija, katere ustanovitelj je Muhammad Yunus, socialni podjetnik iz Bangladeša, ki si je leta 2006 delil Nobelovo nagrado z banko Grameen kot pionir koncepta mikrokreditov za revne.

Izboljšanje zdravstva, oskrbe z vodo in sanitarnih storitev je za podeželske skupnosti v Afriki sicer krasno, pravi Campos, vendar želi njegova organizacija pokazati, da je zagotavljanje majhnih posojil po ugodnih pogojih ženskam in kmetom med najboljšimi načini, da postanejo podeželska območja trajnostna. Z majhnimi posojili za ženske hkrati pomagamo družinam in otrokom do bolj zdravega življenja. Financiranje kmetov pomaga celotni skupnosti, še pravi.

S posojilom v višini 12 milijonov €, ki ga je EIB zagotovila fundaciji Grameen Crédit Agricole Foundation, se financirajo posojila institucijam za mikrofinanciranje v Zahodni Afriki. Fundacija deluje v 38 državah in je doslej dodelila za več kot za 200 milijonov € posojil skoraj 90 institucijam za mikrofinanciranje po vsem svetu. Velika večina prejemnikov teh mikroposojil živi na podeželskih območjih.

„ **S posojanjem lokalnim institucijam, ki razdeljujejo denar v osrčju svojih ozemelj, spodbujamo ekonomsko neodvisnost posameznikov.** „

Eric Campos
Direktor fundacije Grameen
Crédit Agricole Foundation

ENAKOST SPOLOV

KAR POSKUSITE IZKLJUČITI POLOVICO PLANETA

Enakost spolov je ekonomsko smiselna za vse svetovno gospodarstvo. Če bi bile ženske polno vključene v gospodarsko sfero, bi se svetovni BDP lahko povečal za dodatnih 12 bilijonov \$ do leta 2025, je rečeno v poročilu McKinsey Global Institute. Napredek na področju enakosti spolov je dober za ženske, njihove družine, skupnosti, v katerih živijo, in končno tudi za podjetja in gospodarstvo. EIB si je v letu 2018 prizadevala za enakost spolov in ekonomsko opolnomočenje žensk z vrsto projektov, pobud in partnerstev.

Več kot oblačilo: šola mode v Etiopiji gradi žensko podjetniško mrežo.

1

„Vse projekte moramo skrbno zasnovati, da imajo od njih korist tako ženske kot moški. Pomembna je tudi izbira pravega sektorja, saj v nekaterih ustvarjajo bolj spodbudno okolje za enakost spolov.“

Spol in podnebne spremembe: (Obnovljiva) moč deklet.

2

Julia Chambers

Višja specialistka za socialni razvoj v EIB

„Ženske so gonilo sprememb. Opolnomočenje žensk nam bo vsem pomagalo pri soočanju s perečimi izzivi: podnebnimi ukrepi, nezakonitimi migracijami in doseganju ciljev trajnostnega razvoja.“

Maria Shaw-Barragan
Vodja globalnih partnerjev v EIB

3

Mikrosklad pomaga pri opolnomočenju jordanskih žensk.

4

V ospredju umetne inteligence in zdravja: peptidi in podjetnica.

STRATEŠKO OPOLNOMOČENJE

EIB skuša s svojo strategijo za enakost spolov in ekonomsko opolnomočenje žensk postaviti pravice žensk in deklet v središče svojih dejavnosti ter tako še bolj prispevati k agendi Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti k cilju trajnostnega razvoja 5, s katerim se želi »doseči enakost spolov ter krepiti vlogo žensk in deklic.«

1

OBLIKOVALSKI PROJEKTI NA TEMO PRIHODNOSTI

Tudi če v Etiopiji niste modni navdušenec, ste verjetno že slišali za Next Fashion Design, eno od pionirskih šol oblikovanja v državi. Za njenim uspehom stoji Sara Mohamed, ki je znana po tem, da tradicionalnim etiopskim oblačilom dodaja pridih edinstvenosti in premika meje krojaške ustvarjalnosti.

Manekenka, ki je postala oblikovalka, je Next Fashion Design ustanovila leta 2013 in se od takrat trudi ustvariti svojo nišo v modni industriji. Še pomembneje je, da k temu spodbuja tudi svoje študente.

Izobraževalni programi trajajo od treh mesecev do dveh let, kar 80 odstotkov vpisanih pa so študentke. Jeseni 2018 je Mohamedova prejela posojilo etiopske banke ENAT Bank, to pa je finančno podprla EIB. »Če opolnomočim eno žensko, bo ta ženska navdih za drugo žensko, in ta bo navdih za naslednjo,« pravi Mohamedova. »Smo kot veriga, ki skupaj raste.«

„Smo kot veriga, ki skupaj raste. Če opolnomočim eno žensko, bo ta ženska navdih za drugo žensko, in ta bo navdih za naslednjo.“

EIB podpira tudi projekt razvoja ženskega podjetništva v Etiopiji, v okviru katerega se financirajo mikro in majhna podjetja v polni ali delni lasti žensk. Začel se je leta 2013 s posojilom Svetovne banke v višini 50 milijonov \$ ter od takrat pritegnil financiranje vlad Italije in Japonske, novembra 2018 pa še EIB, ki je zagotovila dolgoročno posojilo v višini 30 milijonov €. Projekt je »zapolnil ta hitro rastoči, a spregledan segment strank,« pravi Enrico Pini, naložbeni svetovalec pri EIB, ki je odgovoren za posojilo.

Projekt je pionirski, prav kakor Sarina šola modnega oblikovanja.

Sara Mohamed
Ustanoviteljica Next Fashion Design

2 (OBNOVLJIVA) MOČ DEKLET

Ženske so pogosto med najbolj ranljivimi, ko gre za učinke podnebnih sprememb. A postanejo lahko tudi najbolj učinkovite akterke v boju proti njim. Banka se trudi, da bi vidik spola vključila v vsa svoja prizadevanja za boj proti podnebnim spremembam.

Moč – in elektriko – deklicam v Indiji. V vaseh indijskih držav Telangana in Andhra Pradesh so bila gospodinjstva nekoč brez elektrike tudi do 12 ur na dan. »Ostali smo brez ventilatorja in brez luči, otroci so se le stežka učili. Poleti je pri nas zelo vroče, otroci vročino težko prenašajo. Ventilatorji in luči nam koristijo,« pravi ena od številnih lokalnih žensk prejemnic 150 milijonov € težkega dolgoročnega posojila EIB, danega indijski razvojni agenciji za obnovljivo energijo.

“ **D-light mi omogoča, da lahko delam dlje, pa tudi svetlejšo prihodnost.** ”

Nova kreditna linija v višini 150 milijonov € podpira za 500 milijonov € naložb v obnovljivo energijo in gradnjo tako sončnih kot vetrnih elektrarn v Indiji. V državah Telangana in Andhra Pradesh so s temi naložbami pripeljali zanesljivo obnovljivo energijo v skupnosti ter izboljšali življenje žensk in deklic. Boljša ulična razsvetljava pomeni, da se ženske ponoči počutijo varnejše na ulicah in da lažje najdejo čas za učenje. Projekt pomeni tudi čisto energijo za več kot 1,1 milijona indijskih gospodinjstev.

Varnost žensk je pomembno vprašanje tudi pri velikih infrastrukturnih projektih. Vzemite, denimo, metro v mestu Bangalore, enem od najhitreje rastočih mest na svetu. Prebivalci mesta z njim opravijo več kot 400 000 voženj na dan, kar pomeni več kot 150 milijonov voženj na leto. Metro je tako priljubljen tudi zaradi posebne ureditve za potnice, ki je bila vpeljana po posvetovanju z lokalnimi ženskami. Dva vagona na vsakem vlaku sta namenjena izključno ženskam, kar je še posebej pomembno ob konicah. »Ko se vlak približuje ulici Mysore, postane gneča še posebej velika in takrat, saj veste, je vse prenatrpano. Ženske se počutijo nelagodno,« pravi ena od potnic.

SVETLEJŠA PRIHODNOST

Margaret Anyango
Lastnica trgovine z živili v Nairobiju

Ko je sonce zašlo, je običajno usahnil tudi promet v živilski trgovini Margaret Anyango. A nič več. Zahvaljujoč solarnemu kompletu podjetja D-light je njen kiosk v Nairobiju viden tudi od daleč. »Tudi če so kupci bolj daleč stran, lahko vidijo, da je trgovina še odprta, saj je osvetljena,« pravi. D-light ponuja vrsto svetlobnih rešitev, ki ne zahtevajo priključka na električno omrežje, temveč se napajajo na sončno energijo, med drugim solarne panele, polnilce za prenosne telefone, solarne luči, stikala za luči, baterijske svetilke, FM radijske sprejemnike in celo televizijske aparate. Solarni paneli so enostavni za uporabo in lahko delujejo kot osebno električno omrežje. So tudi poceni, zahvaljujoč predplačniškemu sistemu. Doslej so jih v Keniji prodali 200 000 kupcem. D-light si je marca 2018 zagotovil financiranje EIB v višini 25 milijonov \$. »D-light mi omogoča, da lahko delam dlje,« pravi Margaret, »pa tudi svetlejšo prihodnost.«

3 MIKROPOSOJILA Z VELIKIM UČINKOM

Mikrosklad za ženske že 20 let po vsej Jordaniji zagotavlja financiranje podjetjem, ki so v lasti žensk. S tem zapolnjuje tržno vrzel, ki jo puščajo lokalne banke, saj so pogosto slabo pripravljene za posojanje majhnim podjetjem. Prisotnost mikrosklada spreminja jordanško kulturo. Mikrosklad s svojimi posojili spodbuja ženske, da delajo in sodelujejo v podjetništvu, kar je dobro za zmanjševanje neenakosti spolov.

Med revnimi v Jordanu je kar 70 odstotkov žensk. Zaslужijo manj od moških, omejeno razpolagajo s premoženjem ter pogosto nosijo dvojno breme kot glavne pri skrbi in tudi dohodku za gospodinjstvo. Mikrosklad dela tudi s sirskimi begunci – zaradi državljanske vojne v Siriji se jih je v Jordaniji naselilo kar 1,4 milijona.

Med revnimi v Jordanu je kar 70 odstotkov žensk.

EIB je mikroskladu za ženske izdala novo kreditno linijo, težko 5 milijonov \$, v glavnem namenjeno kot pomoč podjetnicam, samozaposlenim in podjetniškim skupinam, kot je skupina sirskih begunk. EIB bo s kreditno linijo omogočila posojila za 146 000 prejemnikov, od katerih na bi bilo kar 96 odstotkov žensk.

Posojilo podpira mikrofinančni instrument za južno sosedstvo. V okviru tega 71,3 milijona € težkega posojilnega instrumenta so lastna sredstva EIB kombinirana s sredstvi Evropske komisije, ki so na voljo iz sklada za spodbujanje naložb v sosedstvo. Kreditna linija je drugo posojilo, s katerim EIB financira mikrosklad za ženske, po 2 milijonih €, ki jih je zagotovila v letu 2014.

EIB bo s kreditno linijo omogočila posojila za 146 000 prejemnikov, od katerih naj bi bilo kar 96 odstotkov žensk.

4 V OSPREDJU UMETNE INTELLIGENCE IN ZDRAVJA

Samo 10 odstotkov sredstev za naložbe v EU je namenjenih zagonskim podjetjem, ki jih vodijo ženske. EIB namerava zapolniti to vrzel tako, da bo ta podjetja podprla v vsaki fazi poslovne poti.

Fragmenti proteinov, imenovani peptidi, lahko omejijo širjenje bolezni v človeškem telesu. A težko jih je najti. Konec koncev gre za le nekaj molekul med milijardami molekul v eni sami rastlini. Toda irsko podjetje Nuritas je razvilo na umetni inteligenci zasnovano tehnologijo, ki znanstvenikom omogoča, da hitreje odkrivajo peptide in jih spravijo na trg, obenem pa bistveno znižajo stroške.

„**Naš cilj je globalen, namreč izboljšati življenje za milijarde ljudi.**“

»Ključ za preprečevanje številnih bolezni so prehranski podatki,« pravi Nora Khaldi, ustanoviteljica in znanstveni vodja Nuritasa. Khaldi, ki je irsko-francoskega porekla, je študirala matematiko ter doktorirala iz molekularne evolucije in bioinformatike. »Naš cilj je globalen, namreč izboljšati življenje za milijarde ljudi.«

Khaldi je svoje znanje prenesla v prakso z disciplino in predanostjo. Njeno podjetje je kot prvo uporabilo umetno inteligenco in analizo DNK pri iskanju in pridobivanju peptidov iz naravnih virov, kot je hrana.

Samo 10 odstotkov sredstev za naložbe v EU je namenjenih zagonskim podjetjem, ki jih vodijo ženske. EIB namerava zapolniti to vrzel tako, da bo ta podjetja podprla v vsaki fazi poslovne poti. EIB bo zagotovila 30 milijonov € podjetju Nuritas – prvemu irskemu biotehnoškemu podjetju, ki ima jamstvo Evropskega sklada za strateške naložbe v okviru Naložbenega načrta za Evropo — za pospešitev razvoja njihove platforme za umetno inteligenco, namenjene odkrivanju peptidov, s katerimi je mogoče preprečevati ali zdraviti bolezni z vrhunsko hitrostjo in natančnostjo.

»Njihova inovativna uporaba tehnologije in raven doslej sklenjenih globalnih poslov je na nas naredila vtis,« pravi Stefano Marzario, naložbeni svetovalec pri EIB, ki dela z Nuritasom. »Naš cilj je najti inovativna in hitro rastoča podjetja, zlasti taka, ki jih vodijo ženske. Nuritas temu opisu popolnoma ustreza.«

Nora Khaldi
Ustanoviteljica in znanstveni vodja Nuritasa

UPRAVLJANJE

EIB je organ EU, odgovoren državam članicam, ter hkrati banka, ki sledi najboljši bančni praksi na področju odločanja, upravljanja in nadzora.

Svet guvernerjev sestavljajo ministri – običajno finančni – vseh 28 držav članic. Guvernerji določajo smernice kreditne politike banke in enkrat na leto potrdijo zaključne račune. Odločajo o povečanju kapitala banke in njenem sodelovanju v financiranju zunaj EU. Imenujejo tudi člane sveta direktorjev, upravnega odbora in revizijskega odbora.

Svet direktorjev odloča o posojilih, programih zadolževanja in drugih zadevah glede financiranja. Sestane se desetkrat letno in zagotavlja pravilno vodenje banke v skladu s Pogodbama EU, statutom banke in splošnimi smernicami sveta guvernerjev. Banka ima 29 direktorjev, od katerih vsaka država članica imenuje po enega, enega pa Evropska komisija. Direktorji imajo 19 namestnikov. Če svet direktorjev potrebuje širše strokovno znanje, lahko povabi šest strokovnjakov, da kot svetovalci brez glasovalnih pravic sodelujejo na njegovih sestankih. Svet direktorjev odloča z najmanj tretjinsko večino članov s pravico glasovanja, ki morajo predstavljati vsaj 50 odstotkov vpisanega kapitala, razen če statut ne določa drugače. Svetu direktorjev predseduje predsednik banke, ki nima glasovalne pravice.

Upravni odbor je stalni organ odločanja banke. Nadzira tekoče poslovanje banke ter pripravlja sklepe za svet direktorjev in skrbi za njihovo izvajanje. Sestaja se enkrat tedensko. Upravni odbor vodi predsednik banke, nadzira pa ga svet direktorjev. Ostalih osem članov so podpredsedniki EIB. Člani upravnega odbora so imenovani za šest let z možnostjo ponovnega imenovanja in so odgovorni izključno banki.

Banka ima tudi neodvisen **revizijski odbor**, ki odgovarja svetu guvernerjev. Odgovoren je za revizijo zaključnih računov banke in preverjanje, ali delovanje banke ustreza najboljši bančni praksi. Poročilo revizijskega odbora se predloži svetu guvernerjev skupaj z letnim poročilom sveta direktorjev. Revizijski odbor sestavlja šest članov, ki jih imenuje svet guvernerjev za šest zaporednih proračunskih let brez možnosti ponovnega imenovanja.

KAJ SLEDI?

Banka si je za leto 2019 zastavila cilj, da podpiše nove posojilne posle v višini 63 milijard €. Pri tem predvideva, da bo nadomestila vplačani kapital v višini 3,5 milijarde €, ki ga bo verjetno izgubila zaradi izstopa Združenega kraljestva iz EU.

Dejavnosti banke so se v zadnjih letih močno razvile, saj se je povečala naša vloga pri izvajanju pobud iz politik EU. Delo, ki ga banka opravlja z Evropskim skladom za strateške naložbe, da bi mobilizirala zasebno financiranje za ključne projekte, ter osredotočenost na izvajanje finančnih mandatov je spremenilo DNK skupine EIB.

Poudarki iz operativnega načrta EIB za leto 2019

Zaradi bolj tveganih »posebnih dejavnosti«, ki zajemajo projekte, povezane z Evropskim skladom za strateške naložbe, banka še naprej širi dejavnost zunaj okvira tradicionalnih strank in trgov ter pogosto potrebuje večjo kadrovsko moč. Ob nadaljevanju vzorca zadnjih let bo velik delež poslov – okrog 50 odstotkov – sklenjen z novimi strankami. Ta številka se bo povzpela na 80 odstotkov za nove produkte in pobude na področju posebnih dejavnosti.

Banka ohranja ambiciozne cilje glede posojanja majhnim in srednjim ter *mid-cap* podjetjem, pri čemer vedno večji delež financiranja namenja inovativnim podjetjem. Posledično naj bi realna podpora majhnim in *mid-cap* podjetjem v letu 2019 dosegla 17,4 milijarde €. Ob upoštevanju deleža Evropskega investicijskega sklada pa bi lahko podpora majhnim podjetjem v letih 2019 in 2020 celo presegla 22 milijard €.

Svetovalne storitve ostajajo pomemben del naših dejavnosti. V letu 2019 pričakujemo 528 novih nalog, kar je približno enako kot v letu 2018, v podporo naložbam v višini 45 milijard €. Zavezali smo se, da bomo vsako leto najmanj 25 odstotkov lastnih posojilnih zmogljivosti namenili podnebnim projektom, delež financiranja držav v razvoju, namenjen podnebnim ukrepom, pa bomo s 25 odstotkov povečali na 35 odstotkov. Zavezali smo se, da bomo v obdobju 2016–2020 financirali za 100 milijard \$ podnebnih ukrepov po vsem svetu. Banka bo ohranila tudi svojo osredotočenost na infrastrukturne projekte, zlasti tiste, s katerimi se zmanjšuje količina odpadkov in ohranjajo viri.

Banka, ki je v letu 2018 praznovala svojo 60. obletnico, se nenehno spreminja. A zavezana ostaja nalogi, da doseže čim večji učinek na področjih socialne kohezije, konkurenčnosti in podnebnih sprememb ter da podpre Evropsko unijo kot steber stabilnosti na svetovnem odru.

60^{let}

izboljšujemo življenje.
skupaj.

USTVARILI SMO PRILOŽNOSTI

POROČILO O DEJAVNOSTI 2018

**Skupina Evropske
investicijske
banke**

Skupino EIB sestavlja
Evropska investicijska banka in
Evropski investicijski sklad.

Evropska investicijska banka
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
☎ +352 4379-1
www.eib.org – ✉ info@eib.org

🐦 twitter.com/EIB

📘 facebook.com/EuropeanInvestmentBank

📺 youtube.com/EIBtheEUBank

Evropski investicijski sklad
37B, avenue J.F. Kennedy
L-2968 Luxembourg
☎ +352 2485-1
www.eif.org – ✉ info@eif.org